

Η Σημασία της Τμηματοποίησης στη Διοίκηση της Επιχείρησης και της Εκκλησίας (Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο καθορισμός της οργανωτικής δομής μιας επιχείρησης αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές φάσεις της οργάνωσης, αφού ο στόχος της ορθολογικής οργάνωσης μιας επιχείρησης σε διευθύνσεις, τμήματα και θέσεις εργασίας ταυτίζεται με τον τελικό επιδιωκόμενο στόχο της [105]. Οι διευθύνσεις, τα τμήματα και οι θέσεις εργασίας αποτελούν τις οργανωτικές μονάδες, στις οποίες κατανέμεται το συνολικό έργο που απαιτείται να ολοκληρωθεί, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που έχει θέσει μια επιχείρηση [106].

Θα μπορούσε κανείς να διακρίνει διαφορετικά μοντέλα τμηματοποίησης μιας επιχείρησης, ανάλογα με το κριτήριο επί τη βάσει του οποίου προκρίνεται η οργανωτική διάρθρωσή της [107]. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η τμηματοποίηση μιας επιχείρησης βάσει των λειτουργιών της. Εδώ θα μπορούσε κανείς να διακρίνει το τμήμα marketing, το τμήμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το τμήμα παραγωγής ή και το τμήμα διαχείρισης ανθρώπινων πόρων [108]. Άλλο είδος τμηματοποίησης αποτελεί αυτό που επικεντρώνεται στα στάδια επεξεργασίας των προϊόντων. Εδώ για παράδειγμα, υπό την εποπτεία του γενικού διευθυντή της επιχείρησης θα τελούσε το τμήμα έρευνας και ανάπτυξης νέων προϊόντων, το τμήμα κατασκευής εξαρτημάτων και το τμήμα συναρμολόγησης [109]. Ένα άλλο μοντέλο τμηματοποίησης θα μπορούσε να γίνει με βάση τα προϊόντα ή τις σειρές προϊόντων [110]. Εδώ το κάθε τμήμα που θα διαμορφώνονταν θα συνδέονταν αποκλειστικά με την παραγωγή ενός από τα πολλά προϊόντα που θα παρήγαγε μια επιχείρηση. Έτσι, μια επιχείρηση, για παράδειγμα, που θα παρήγαγε ή θα συναρμολογούσε ή θα διέθετε στο γενικό εμπόριο είδη επιπλοποιίας, πόμολα και κουρτινόβεργες, θα μπορούσε να επανδρώσει τρία αντίστοιχα τμήματα. Του κάθε τμήματος θα προΐστατο ένας διευθυντής προϊόντος, ο οποίος θα είχε υπό την ευθύνη του τις πωλήσεις, την παραγωγή και τις τεχνικές υπηρεσίες του συγκεκριμένου προϊόντος. Τέλος, κριτήριο τμηματοποίησης θα μπορούσε να είναι και το πελατολόγιο της εταιρείας ή και οι γεωγραφικές περιοχές στις οποίες κινούνται οι πελάτες της [111].

Από την άλλη πλευρά, είναι γνωστό ότι η Εκκλησία του Χριστού αποτελεί θείο καθίδρυμα, το οποίο συστήθηκε κατά την ημέρα της Πεντηκοστής από το Άγιο Πνεύμα, το οποίο αποτελεί και τη συνεκτική της δύναμη. Το άγιο Πνεύμα ενοικεί στην Εκκλησία και την καθοδηγεί «είς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν [112]. Τελεσιουργεί και αγιάζει τα θεία μυστήρια, καθοδηγεί τους πιστούς στην ορθή πίστη και τους κατευθύνει στην οδό της σωτηρίας. Ωστόσο, σύμφωνα με την ορθόδοξη θεολογία, η ενορία αποτελεί το πρωτογενές κύτταρο της ευρύτερης οργανωτικής δομής της Εκκλησίας. Με πυρήνα τον ιερό Ναό, στον οποίο συνάγεται η Εκκλησία και τελούνται όλα τα μυστήρια και οι αγιαστικές πράξεις, με κορύφωμα τη Θεία Ευχαριστία, η ενορία αποτελεί το κέντρο της τοπικής εκκλησιαστικής ζωής [113]. Η ενορία αποτελεί κατά τρόπο μυστήριο, το μέρος και το όλο της Εκκλησίας του Χριστού. Μέσα σ' αυτήν τελεσιουργείται η σωτηρία των πιστών διά της συσσωματώσεώς τους στο Σώμα Του [114]. Μέσα σ' αυτήν οι κληρικοί, πρεσβύτεροι και διάκονοι, υπηρετούν το εκκλησιαστικό σώμα κατ' εντολήν και εποπτεία του τοπικού επισκόπου.

Η ποιμαντική διακονία όμως, δεν είναι μόνο ποιμενοκεντρική, αλλά και ποιμνιοκεντρική [115]. Το έργο των κληρικών πλαισιώνεται από πρόσωπα και ομάδες λαϊκών, οι οποίοι καλούνται να συνδράμουν ανάλογα με τα τάλαντά τους σε ποικίλες ενοριακές δράσεις. Σέ μιά οργανωμένη ένορία υπάρχει αντικείμενο δράσης για όλους τούς πιστούς, στά Ένοριακά Συμβούλια, στον φιλανθρωπικό και κοινωνικό τομέα, στη διακονία της νεότητας, στον αντιαιρετικό αγώνα, στις κατηχητικές δραστηριότητες, ή τις ευρύτερες ενοριακές δομές συμπαράστασης των κάθε λογής πονεμένων και εμπερίστατων ανθρώπων. Από όλα τα παραπάνω συνάγεται ότι ο σχεδιασμός και η εφαρμογή μιας σύγχρονης εξειδικευμένης ποιμαντικής, που θα ανταποκρίνεται στις παραπάνω ποιμαντικές αναγκαιότητες, προϋποθέτει επίσης, την πρόσληψη ανάλογων μοντέλων οργάνωσης, επί τη βάσει των οποίων οι ποιμαντικές δομές της Εκκλησίας θα μπορέσουν, αφού εκσυγχρονιστούν, να υπηρετήσουν με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα την ανάγκη της διακονίας του σύγχρονου ανθρώπου. Έτσι, πέραν ενός διαλυτικού

ποιμαντικού μονοφυσιτισμού, που αποσυνδέει την προσέγγιση του σύγχρονου ανθρώπου από το φυσικό πλαίσιο της εν τόπω και χρόνω δράσης του, η Εκκλησία μπορεί να αξιοποιήσει δημιουργικά τη σύγχρονη επιστημονική γνώση σχετικά με την ορθολογική οργάνωση μιας επιχείρησης, στην προοπτική της επίτευξης των ποιμαντικών στόχων της.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

105. Τζωρτζάκης, Κ. και Τζωρτζάκη, Α. 1992. Όπ. παρ., σ. 138.

106. Όπ. παρ.

107. Ο Gulick με τον Urwick ανέλυσαν και ταξινόμησαν τις προσφορότερες μεθόδους τμηματοποίησης της οργανωτικής δράσης και κατέληξαν σε μια τετραμερή τυπολογία των βασικών αρχών εσωτερικής διάρθρωσης και διαφοροποίησης του οργανωτικού πεδίου. Σύμφωνα μ' αυτήν η τμηματοποίηση μπορεί να γίνεται κατά σκοπό, κατά διαδικασία, κατά το κοινό ή την πελατεία και κατά τόπο : Gulick, L., Urwick, L. 1937. Papers on the science of administration. New York : Gulick, L. και Urwick, L., σ. 15 και Μακρυδημήτρης, Α. 2003. Προσεγγίσεις στη θεωρία των οργανώσεων. Αθήνα : Σάκκουλα, σσ. 225-245.

108. Όπ. παρ. σ. 141.

109. Όπ. παρ. σσ. 141 - 142.

110. Όπ. παρ. σσ. 142 - 143.

111. σσ. 143 - 145.

112. Παπαδόπουλος, Στ. 1975. Πατέρες, αύξησις της Εκκλησίας, Άγιον Πνεύμα. Αθήνα, σσ. 10-21.

113. π. Μεταλληνός, Γ. 2006. Ενορία: ό Χριστός έν τῷ μέσω ήμῶν. Αθήνα : Αποστολική Διακονία, σ. 51.

114. Φιλ. 1, 18.

115. Σταυρόπουλος, Α. 1997. Επιστήμη και τέχνη της ποιμαντικής. Αθήνα : Αρμός, σ. 26.